

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Bystřany

příloha 1

Školní vzdělávací program školní družiny ZŠ
Bystřany

Školní vzdělávací program školní družiny při ZŠ Bystřany

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Ekonomické podmínky školní družiny

Úplata za školní družinu činí 50,-Kč za měsíc, platí se každý měsíc.

Dle §11 vyhlášky č. 74/2005 Sb., v platném znění, může výši úplaty ředitel školy zvážit nebo od ní osvobodit. O úplném prominutí úplaty v případě žáků se sociálním znevýhodněním rozhoduje ředitelka školy po předložení příslušného dokladu. Peníze přijímá vedoucí školní jídelny. Úplata za školní družinu je využita na nákup materiálního vybavení školní družiny.

Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání ve školní družině

Kritériem přijetí do školní družiny je věk, přednostně jsou přijímáni žáci 1.-3. třídy.

Podmínkou přijetí je řádně vyplněný zápisový lístek.

Nejvyšší počet žáků pro jedno oddělení je 30. V případě velkého zájmu mají přednost žáci 1.-3. ročníku. Rodiče musí uhradit úplatu dle vnitřního rádu školní družiny. Odhlášení žáka ze vzdělávání ve školní družině je možné v průběhu školního roku a to zákonným zástupcem žáka písemnou formou.

Materiální podmínky

Školní družina je umístěna v samostatné budově v bezprostřední blízkosti školy. Má k dispozici čtyři místnosti, které jsou vybaveny herními kouty, pomůckami, stolními hrami, malou knihovnou, sportovním náčiním. Pro odpolední činnosti využívá venkovní prostory školy, jako hřiště s pevným i travnatým povrchem, na vycházky chodíme do okolí školy a obce, využíváme obecní dětské hřiště. V případě nepříznivého počasí máme k dispozici školní tělocvičnu, pro zájmovou činnost i výcvikovou žákovskou kuchyňku.

Ve školní družině se postupně, dle materiálních podmínek školy, modernizuje nábytek, obnovují sportovní potřeby a doplňují hračky a hry.

Charakteristika pedagogických pracovníků

Ve školní družině jsou dvě kvalifikované vychovatelky, každá má na starosti jedno oddělení a průběžně se vzdělávají.

Charakteristika žáků

Školní družinu mají možnost navštěvovat žáci 1.- 4. ročníku ZŠ. Každé oddělení školní družiny se naplňuje do počtu 30 žáků. Celková kapacita družiny je 60 dětí.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při činnostech ve školní družině jsou zohledňovány specifické vzdělávací potřeby žáků v souladu se Školním vzdělávacím programem ZŠ Bystřany. Pedagogičtí pracovníci školní družiny jsou seznámeni s plány pedagogické podpory a individuálními vzdělávacími plány žáků a přizpůsobují podle nich obsahy a formy činnosti.

Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Školní družina zajišťuje bezpečnost žáků fyzickou, sociální i emocionální. Vytváří zázemí pro zdravý rozvoj žáků a bezpečné prostředí, ve kterém by se měli všichni žáci cítit dobře. Volí vhodnou strukturu režimu žáků a stanovuje vhodný stravovací a pitný režim.

Bezpečnost je ve všech využívaných prostorách zajištěna:

- Vnitřním řádem školní družiny
- Provozním řádem školy

Ve všech využívaných prostorách se žáci řídí pokyny pedagogických i nepedagogických zaměstnanců školy.

Cíle výchovně-vzdělávací práce ve školní družině

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti aktivní i klidové a přípravu na vyučování. Vychovává k smysluplnému využívání volného času a vybavuje žáka dostatkem námětů pro naplňování volného času. Při výchovné práci ve školní družině navazujeme na klíčové kompetence pro školní výuku a současně je rozšiřujeme o kompetence k trávení volného času.

Ve školní družině podněcujeme žáky ke vzdělávání a výchově pouze na základě zájmu. Jednotlivé výchovné cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. sociální a interpersonální kompetence
5. občanské kompetence
6. kompetence k trávení volného času

Obsahy a formy činnosti ve školní družině

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení a spolupořádá příležitostné akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity. Družina umožňuje žákům i odpočinek a přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností a někdy jsou určeny i rodičům nebo širší veřejnosti (besídky, výlety, víkendové akce).

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku(po organizované části pobytu ve družině), spontánní hry v rámci ranního pobytu žáků nebo při koncové části dne ve družině.

Odpocinkové činnosti chápeme nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti), kterými kompenzujeme jednostrannou zátěž během školního vyučování (závodivé hry při pobytu venku nebo v tělocvičně).

Příprava na vyučování zahrnuje tematické vycházky, didaktické hry, a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali při vyučování.

CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

ŠVP pro činnost školní družiny při ZŠ Bystřany vychází z ŠVP ZŠ Bystřany, zejména ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Oblast Člověk a jeho svět se člení do dalších pěti tematických okruhů:

- 1. Místo kde žijeme**
- 2. Lidé kolem nás**
- 3. Lidé a čas**
- 4. Rozmanitosti přírody**
- 5. Člověk a jeho zdraví**

Tematický okruh 1. : MÍSTO KDE ŽIJEME

		Rozvíjené kompetence
U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny Kreslíme a malujeme, jak trávíme společný volný čas.	3,4,5 4,6
	Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách-kresba malba, koláž.	3,6
Náš dům	Popisujeme domy a byty, kde bydlíme, a jejich zařízení. Kreslíme náš dům, vkládáme plastické prvky.	2,3,4 2,3,5
	Vyprávíme, co se odehrálo (co by se mohlo stát) v našem domě-příhody kreslíme, či zapisujeme.	2,3,4
	Zařizujeme si náš pokoj-nábytek a vybavení si vystřihujeme z barevných papírů, novin, dokreslujeme celek.	2,3,4,6
Naše škola není bludiště	Procházíme školou a orientujeme se, jako v bludišti. Pátráme, co skrývají odborné učebny, kabinety naší školy.	1,2,6 1,4

	Povídáme si s ředitelkou naší školy: Jak se řídí škola.	1,3,5
	Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje (setkáváme se zaměstnanci naší školy).	1,3
	Navštěvujeme školní kuchyni. Už víme, jak se připravuje oběd pro školní jídelnu.	1,6
	Zkoušíme vařit (připravit svačinu) ve školní kuchyňce .	1,2,6
	Hledáme v blízkém okolí školy ukrytý poklad (orientační soutěž).	3,5,6
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.	1,2,4
	Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí -procházíme ulicemi, určujeme značky, co nám nařizují,co nám dovolují...	1,2,6
	Hledáme smysl dopravního značení např. přechodů na ulicích. Při vycházce sledujeme dodržování pravidel silničního provozu, příčiny dopravních nehod.	1,3,5
	Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů.	1,5,6
	Malujeme si dopravní značky.	2,5
	Hrajeme si na dopravní policisty, chodce, cyklisty.	2,3,5
	Soutěžíme v jízdě zručnosti na kole (víkendová akce pro rodiče a děti).	1,6
	Zkoumáme jízdní řád MHD, hledáme spojení.	2,4
Čím jezdíme a čím můžeme jezdit	Plánujeme cestu na vlakové nádraží, na zastávku MHD, popisujeme cestu, hledáme orientační body.	1,3
	Vycházka na vlakové nádraží, ptáme se na spojení.	1,2,3
	Malujeme dopravní prostředky.	1,3
	Hrajeme si na cestující ve vlaku, autobusu, měníme sociální role (dítě, dospělý, revizor).	1,2,5
Chodec,	Odhalažeme nástrahy na cestách pro chodce a	

cyklista	cyklisty (výmoly, nadchody, chybí chodník...)	3,4,5
	Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole-beseda s názornými ukázkami.	1,6
Obec, v níž žijeme	Na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, pomníky, vodní toky, nápisy na firmách a sídlech, dominanty).	1,2,5,6
	Kreslíme a malujeme místa, kde je nám dobře, Kam rádi chodíme (hřiště, zákoutí, bunkry...)	1,3,4
	Společně malujeme naší obec, (někdo maluje domy, jiný stromy, budovy, sochy) vše vystříháme a sestavíme kolektivní výtvarné dílo.	1,2,5
Návštěvníci	Kreslíme, malujeme, vyrábíme a ozdobíme si družinu.	1,2,4
	Hrajeme si na průvodce naší obcí, popisujeme a ukažujeme cestu domů, úřady, obchody, poštu...	1,2,3,4,5
	Seznamujeme se s prací obecního úřadu-návštěva a beseda se zaměstnanci.	1,2,3
	Besedujeme se zastupitelem obce o znaku obce, o její správě, činnosti zastupitelů.	1,3,4
	Seznamujeme se s posláním: pošty, knihovny, lékárny, obchodu, ordinace lékaře, pohostinství... Všechna tato místa postupně navštívíme a popř. vyzkoušíme služby.	1,3,5
	Povídáme si o institucích v naší obci, namalujeme co jsme viděli, zažili, výtvarné práce ukážeme pracovníkům. Uspořádáme výstavku ve veřejné vitrině.	1,3,4,5,6
Jak žijeme	Na vycházkách si povídáme o tom, kde v naší obci pracují a co dělají prodavači, lékaři, lékárnice, zdravotní sestry, řidiči, popeláři, truhláři, zedníci...	1,2,6
	Kreslíme, čím bychom chtěli být.	1,3
	Hledáme zdůvodnění, proč jsme si vybrali své povolání, zjišťujeme, co musíme umět pro vybranou profesu, radíme se s rodiči.	1,4,5
	Jdeme na exkurzi do zámečnictví, truhlářství, místních podniků atd.	1,5
Naši	Besedujeme na téma Ten dělá to a ten zas tohle, zajímá-	2,4

pomocníci	me se o služby v naší obci.	
	Nakupujeme a prodáváme-hra na prodavače a kupující.	2,3,4
	Jdeme kupovat drobné věci, dárky, věci na výlet, vycházku spojíme s drobnými nákupy.	1,3
Ztráty nálezy	Představujeme si, jak bychom se zachovali, kdybychom 1,2,3 se ztratili-přehraváme scénky.	
	Zamýslíme se, co bychom učinili, kdybychom našli malého kamaráda	2,3,5
	Hrajeme si na Ztráty a nálezy (našli jsme penězenku, klíče, ztratili jsme doklady atd.).	1,3,5
Ochránci pořádku	Besedujeme o práci policie, o porušování zákona (alkohol,1,4 drogy, krádeže) ptáme se jak takovému trestnímu jednání předcházet	
	Navrhujeme propagační plakát s tématem NE alkoholu cigaretám, drogám.	1,4,5
	Besedujeme s příslušníkem policie o jeho práci, připravíme 3,4,6 si dopředu otázky.	
Na poště	Posíláme dopisy, hrajeme si na doručovatele, při exkurzi zjišťujeme, co všechno musí umět pracovníci pošty.	1,2
	Vyrábíme pohledy s adresou, kupujeme známky, posíláme2,4 na adresy domů.	
	Hledáme dům podle adresy (jak se hledá adresát, jak se 2,3,5 číslují domy?). Na budovách hledáme popisná a orientač- ní čísla.	
Kniha, kterou mám rád	Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o 3,5 ilustracích, které ji doplňují.	
	Diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme, seznamujeme seznamujeme ostatní s naší knihou, přineseme ji ukázat, přečteme úryvek.	1,3,6
	Čteme pověsti s příběhy z našeho regionu.	1,6.
	Vyrobíme obal na knihu, obalíme ji. Tvoříme záložku do knihy.	1,6

	Hrajeme loutkové divadlo pro mladší kamarády.	1,3,4
	Vymýslíme krátké příběhy s ilustracemi.	1,3,5
Jsme básníky, zpěváky a novináři	Soutěžíme ve znalostech písniček i ve zpěvu. Povídáme si s redaktory školního časopisu, jak se dělají noviny a jak se tisknou.	1,3,5 1,3,4
	Napíšeme krátkou zprávu do školních novin.	1,3,6
Objevitelé	Na vycházce hledáme zajímavá místa, budovy, strom, potom je malujeme.	2,3,5
	Provedeme mladší kamarády obcí a připravíme si výklad jako průvodce. Naplánujeme si výlet na víkend.	1,6
	Procházíme se večerní obcí, nocujeme ve školní družině.	4,6
Výlety do blízkého i vzdáleného světa	Pořádáme společné víkendové výlety pro děti s rodiči, plánujeme, organizujeme.	1,3,4,5,6
	Podle informací z knih, map, internetu, připravujeme trasu.	2,3,6
	Učíme se poznávat světové strany. Prozkoumáme buzolu.	2,6
Jsem Čech, vím kde žiji	Cestujeme prstem po mapě, „navštěvujeme“ známá místa kde již jsme byli, vyprávíme si o jejich zvláštnostech.	1,3,6
	Odpovídáme v anketě Chytrá hlavička (kde a kdy bych chtěl žít a proč, kam bych se chtěl podívat...)	1,3,6
Cestovní abeceda	Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (město, jméno 1,2 zvíře, věc, rostlina)	1,2
	Poznáváme a pátráme po státech na zeměkouli-globusu.	1,3,6
Jak bylo dříve-naše historie	Plánujeme výlet na historické místo (jak pojedeme, kde přestupujeme, co uvidíme, čeho si všimneme).	3,5,6
	Kreslíme znak naší obce, povídáme si o její historii.	1,5,6
Masopust a karneval	Vyrábíme si masky. Pořádáme karneval.	1,2,6
	Vyzdobíme si družinu maskami.	3,4,5

Vítáme jaro	Besedujeme o lidových tradicích a zvyčích týkající se jara.	1,3,6
	Vyrábíme tradiční předměty z proutí, papíru, vyfouklých vajec.	1,2,6
Slet čarodějníc	Připravujeme táboráček s opékáním buřtů a „hadů“ a pálením čarodějnice s přehlídka. Vyhlašujeme soutěž „Čarodějnice roku“. O noci čarodějníc, přespíme ve družině.	1,3 4,5

Tematický okruh 2. :LIDÉ KOLEM NÁS

Vizitka naší rodiny	Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů-a co oni od nás.	3,4
	Představujeme povolání našich rodičů, předvádíme je a kreslíme.	3,4
Do rodiny patří také dědeček a babička	Povídáme si o prarodičích, přineseme fotografie. Zjišťujeme, kdy mají narozeniny a svátek, přípravíme přáníčka.	3,4 3,4,6
	Čteme z knížek, v nichž se vypráví o životě prarodičů, hledáme písničky s tímto tématem a zpíváme je, ptáme se, kde a jak žijí naše babičky a dědečkové	2,6
	Představujeme povolání našich prarodičů, hrájeme si na řemesla.	3,4
Nezapomínáme na naše sestřenice, braťrance, tety, strýce	Povídáme si o naší širší rodině.	3,4
	Vzpomínáme na větší setkání našich příbuzných, vyprávíme historky z tohoto setkání a rodinného srazu.	3,4,6
	Jak se nazývají příbuzní naší rodiny(kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc?)	3,4,6
	Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.	2,3,4
Den matek	Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky a kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají.	1,3,4
	Vyrábíme dárky pro radost maminkám.	3,4,6
	Připravujeme si písničku pro maminky, předáme jim přání.	3,6
Co vyprávěly peníze	Společně tvoříme příběh o puti stokoruny, ptáme se co zažila a odkud vyšla, kam se dostala, jak byla využita.	1,3
	Besedujeme o tom, co je plýtvání (jídlem, penězi, energií), ptáme se, jak můžeme šetřit (peníze, jídlo, energii).	4,5
	Na vycházce si všimáme cen výrobků (co bychom mohli koupit za 10,20,50 korun, srovnáváme ceny potravin a dalšího zboží).	2,4,5

	Vyrábíme, kreslíme si „své“ peníze s motivy zvířat, květin.	2,6
	Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka „, prosím“, „děkuji“, zkoušíme reklamovat výrobek.)	1,3,6
	Podílíme se finančním plánu výletu, porovnáváme ceny za dopravu, vstupné, jídlo.	2,4
Moji kamarádi	Besedujeme o našem teritoriu: místo po mé pravici je volné byl bych rád, aby tam seděl...,protože...	2,4,5
	Hrajeme si na malíře a malujeme svého kamaráda-portrét.	1,4,3
	Kreslíme portréty našich vrstevníků a vysvětlujeme, proč jsou našimi kamarády.	3,4
	Z vystříhaných namalovaných podobizen vytváříme skupinový obraz naší družiny.	3,6
	Při hře zjišťujeme, jak se známe(poznáváme kamaráda po hlase, hmatu, máme-li zavázанé oči?).	1,3,5
	Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel a spolužák.	1,3,4
Tichá pošta	Vyprávíme ostatním o našem nejlepším kamarádovi a jeho dobrých vlastnostech, kterých si vážíme na lidech.	2,4
	Každý z nás napíše, co se mu na kamarádech líbí(papír přehneme formou harmoniky a podáme dál), nakonec vše přečteme.	3,4
	Učíme se výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme, oceníme, je zajímavý.	1-6
Učíme se toleranci a pořádku	Hledáme v okolí věci, které můžeme ocenit, pochválit. Hrajeme si hru „Optimisté a pesimisté“.	2,3,4,5
	Zhodnotíme naši družinu, čím ji vylepšit, aby byla hezčí.	2,6
	Hrajeme si na“ malého pomocníka“-hledáme, kde všude můžeme žáci našeho věku pomoci, besedujeme o tom, proč máme kladný vztah/nemáme ke spolužákům, dospělým apod.	2,4,6
	Přemýslíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si tašky, věnujeme se sebeobsluze.	2,5,6
Nejsme všichni stejní,	Uvědomujeme si, v čem jsou znevýhodněni někteří lidé. (psychicky či tělesně).	3,5

cvičíme naše smysly	Zkoušíme se dorozumět je odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí.	4,5
	Představujeme si pocity nevidomého člověka (máme zavázанé oči a ostatní nás navigují, kudy máme jít, hádáme odkud se ozývá hluk).	3,4,5
	Ve dvojicích zkoušíme role nevidomého a jeho průvodce.	1,6
	Zkoušíme malovat ústy, jak to musí dělat někteří postižení lidé.	4,6.
	Cvičíme hmat(poslepu určujeme předměty, které jsme předtím vložily do krabice.	2,3,4
	Orientujeme se v prostoru, zkoušíme na hřišti dojít poslepu k cíli.	2,4,5
Všude žijí lidé	Čteme si pohádky z různých světadilů a dalekých krajů.	3,6
	Povídáme si národních jídalech jiných zemí, určujeme odkud k nám bylo dovezeno exotické ovoce.	1,2,6
Každý den má někdo svátek	Seznamujeme se jmény v kalendáři a zapíšeme si všechny spolužáky, kteří budou mít v tomto školním roce svátek, abychom jim mohli poblahopřát.	1,4,5
	Vyrábíme přání pro oslavence, společně přejeme.	1,3,4
Náš karneval	Tvoříme pozvánky, plakáty pro spolužáky a rodiče.	2,3,4,5,6
	Vyrábíme masky a doplňky k nim.	2,4
	Bavíme se na karnevalu.	6
Čas adventní	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách a vyprávíme si o smyslu adventní doby.	2,3
	Připravujeme „sladký“ kalendář s dobrotami.	2,6
	Společně vyrábíme adventní věnec, posedíme každý týden u zapálené svíčky, vyprávíme si vánoční příběhy z rodiny (důrazně dodržujeme bezpečnostní pravidla).	3,4,5
	Kreslíme a vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly.	3,4
	Připravujeme si dárky pro kamarády, koledy na besídku a vyzdobíme si družinu.	3,6
Kouzelný čas	Učíme se koledy, nacvičíme si krátkou scénku.	1,3

Vánoc		
	Na vycházkách pozorujeme výzdobu obce, obchodů, domů.	3,4
	Vyrábíme ozdoby z papíru, šišek, ovoce.	1,2,6
	Vyrábíme figurky z vizovického těsta.	1,6
	Vyrábíme jmenovky k dárkům a přáníčka.	4,6
Velikonoce	Malujeme a zdobíme kraslice.	1,6
	Zdobíme okna družiny symboly velikonoc (kreslíme, vystřihu-jeme).	5,6
	Učíme se koledy a zazpíváme je na pomlázce.	3,6
Den učitelů a ostatních pedagogů	Pátráme, kdo byl J.A.Komenský (knihy, obrazy, internet).	1,2,3
	Vyrábíme drobná přáníčka pro učitele, vychovatele a ostatní pracovníky školy.	1,6.
Náš den „D“	Povídáme si o významu Dne dětí. Plánujeme, jak ho oslavíme (jedeme na výlet, do ZOO, do plavecké haly...).	1,3,2
	Soutěžíme a závodíme na atletickém dni, výsledky zveřejníme.	3,4,5,6
Známe kouzelná slovíčka	Besedujeme o „kouzelných“ slovech (děkuji, prosím, omlouvám se) a jejich významu, vymýslíme si drobné příběhy, v nichž tato slovíčka hrají významnou roli.	1,2, . .
	Hrajeme drobné scénky s kouzelnými slovíčky.	1,2,3
	Hrajeme si a učíme se správně zdravit, podat ruku, požádat o něco a poděkovat, nebojíme se zeptat se na cokoli dospělého.	3,4
Člověk mezi lidmi	Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit-dárkem, pochvalou, chováním, úsměvem. Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě.	1-6
	Besedujeme o tom, jaké chování očekávají dívky od kluků a kluci od dívek, jaké děti od dospělých a dospělí od dětí.	1,3
	Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do úředních místností, hodnotíme naše chování ve školní jídelně.	2,3,4
Cestou necestou	Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na silnicích, hovoříme o následcích	1-5

dopravní nekázně.

Hrajeme scénky na téma Jak se máme/nemáme chovat při cestě 1-5 autobusem, vlakem. Kde a jak nahlásit ztrátu legitimace, nebo dokladů.

Na vycházkách zdokonalujeme a procvičujeme chování na 1-6 silnice, na chodníku, na přechodech, při nákupech, v dopravních prostředcích.

Mluvíme správně	Cvičíme si jazyk (jazykolamy, dechová cvičení).	1,3,5
	Pomocí říkadel a básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka.	1,3,5
	Vyprávíme si pohádky a příběhy ze života.	3,5,6
	Dramatizujeme jednoduché pohádky a příběhy ze života.	3,5,6
	Čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů pro poslech ostatním.	1,3,6
V restauraci a u stolu	seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorách, hrajeme ni na tyto situace, navštívíme restauraci.	1,3,5
	Denně se cvičíme ve správném stolování.	3,4
	Zdobíme slavnostní stůl (skládáme ubrousy, aranžujeme květiny, ovoce.).	1,2,3,6
	Připravíme si „Královskou hostinu“, společně stolujeme podle zásad zdravé výživy.	1,3,5
V naší jídelně	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu.	2,5
	Dodržování zásad správného stolování denně procvičujeme ve školní jídelně.	1,3
Co jsme viděli a slyšeli ve sdělovacích prostředcích (základy mediální výchovy)	Povídáme si o pořadech v televizi, doporučujeme si vhodné pořady, argumentujeme, proč se nám líbí.	3,6
	Vybíráme známé filmy, komentujeme dění, domýslíme jiné varianty konců.	3,4
	Porovnáváme realitu (naše zkušenosti)s filmovými příběhy.	2,3,5
	Výtvarně ztvárnujeme pořad určený dětem, kreslíme scénu.	2,3,6

Tematický okruh 3.: LIDÉ A ČAS

Co všechno stihneme během dne	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu.	1,2,3,6
	Kreslíme, co nás nejvíce baví, co nás baví méně, čemu věnujeme nejvíce času, co musíme dělat každodenně. nad kresbami besedujeme.	1,5,6
	Besedujeme o čase, který lidé promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně.	1,2,6
	Hrajeme si hru Odhad času.	2,4,6
	Plánujeme náš odpočinek po příchodu ze školy, vyprávíme svůj režim dne, hodnotíme, co děláme správně, co nikoli.	1,6
Jak jsme prožili včerejší den	Vypravujeme své příběhy, v nichž se střídají činnosti.	3,6
	Plánujeme správný režim dne (soutěž v družstvech). Besedujeme na téma Jak jsem trávil víkend malujeme co jsme zažili a navrhujeme jiný program na víkend.	1,5
Kdy se nejlépe připravíme do školy	Seznamujeme se s křívkou výkonnosti člověka v průběhu dne a podle toho navrhujeme postup při přípravě na vyučování.	1,2
	Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvorivé myšlení.	1,3
	Využíváme počítač pro získání mnoha informací, pracujeme s didaktickými hrami.	1,5
Měření času	Vzájemně si sdělujeme, které předměty máme nejraději a proč.	1,3
	Kreslíme různá měřidla času.	1,5
	Vyrábíme si z papíru vlastní papírové hodiny s pohyblivými ručičkami. využíváme je pro určování a odhadování času.	2,3,6
Přesnost je zdvořilostí králů	Vyprávíme si příběhy, v nichž měl význam čas (téma Co znamená přijít včas/pozdě.).	1,3
	Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zranění. Navštěvujeme nádraží a vyhledáváme spojení v jízdních řádech. uvědomujeme si význam dochvilnosti a přesnosti.	5,6 2,4
	Hledáme zastávky MHD, zkoumáme jízdní řád, hledáme spojení.	
	Připravujeme výstavku fotografií a obrázků na téma My a čas,na nichž hráje důležitou roli čas(rodinné foto, z časopisů, novin).	1,3,4

Když jsme byli malí	Prohlížíme si fotografie známých i neznámých lidí, hledáme rozdíly typické pro jednotlivá období věku lidí.	1,3,4
	Chronologicky řadíme fotografie/obrázky osob, které představují jednotlivé fáze života.	1,2
	Besedujeme a vzpomínáme a vypravujeme příhody z našeho raného dětství a malujeme je.	1,3,5
	Navštívíme odpoledne mateřskou školu (srovnáváme co již umíme).	3,4,5
Když velcí byli malí	Navštěvujeme domov důchodců.	3,4,5
	Pozorujeme, diskutujeme o stáří, snažíme se pomáhat, vypravujeme o rozdílech mezi mládím a stářím.	1,4,6
Změny obce	Na vycházce srovnáváme současný stav domů, ulic, parků, jak vypadají nové a staré domy. Objevujeme nové stavby.	1 ,2,3
Kronika školy	Besedujeme a prohlížíme si kroniku školy, vypravuje nám nejstarší učitel na škole o životě školy v minulosti.	2,3,5,4
Jak pomáhaly děti dříve doma, jak dnes?	Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, vyprávíme drobné příběhy a hrájeme o nich scénky s touto tematikou.	3,4,6
	Vyprávíme si práci dětí dříve, ve světě o dětské práci.	1,3,5
Malý pomocník	Besedujeme o domácnosti dříve a nyní (vybavení, nábytek, doplňky, spotřebiče).	1,3
	Kreslíme moderní spotřebiče, uspořádáme výstavku.	4,6
	Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá/škodí ve volném čase, vypátráme pomocníky u nás doma a sepíšeme je.	2,4,5,6
Detektiv v šatníku	Pořádáme módní přehlídku a napíšeme si k ní komentáře. vytvoříme nové modely s fantazií, sami konferujeme.	1,3,5 2,6
Řemeslná výroba u nás	Jdeme na exkurzi do rukodělné dílny a seznamujeme se s tradiční řemeslnou výrobou v obci.	1,3,6

Tematický okruh 4.: LIDÉ A PŘÍRODA

Jak se mění „náš“ strom	Na vycházkách pozorujeme přírodu, vybereme si k pozorování určitý strom, kreslíme jej v jednotlivých ročních období.	3,5,6
	Porovnáváme siluety stromů s tvarem jejich listů.	1,2,6
	Využíváme listy a plody stromů ke kolážím.	1,2,3
	Na vycházkách porovnáváme, jak se příroda v jednotlivých ročních období mění.	1,6
Stavíme z přírodnin	Při vycházkách do parku, po obci, upevňujeme pravidla chování v přírodě, sbíráme plody, dřívka, přírodniny, zhodujeme drobné koláže.	3,5,6
	Stavíme objekty z přírodnin ve volné přírodě, na výletě.	2,5,6
	Na vycházce, výletě, stavíme „strašidlo“, povídáme si vymyšlené příběhy, dáme mu jméno.	1,2,6
	Obtiskujeme listy, využíváme různé techniky pro výtvarné techniky, koláže, fantazie.	1,2,6
S hlavou k zemi	Na vycházkách pozorujeme hmyz a poznáváme jej.	1,2
	Pozorujeme mraveniště, chráníme jej.	1,2
S hlavou v oblacích	Při vycházkách pozorujeme život na stromech.	1,2,3
	Poznáváme ptáky podle vzhledu z obrázků a v přírodě.	1,2,4
	Kreslíme a modelujeme ptačí hnízdo s mláďaty.	1,2,6
	Besedujeme nad obrázky ptáků, uvádíme rozdíly.	1,3,6
	Z oken školní družiny pozorujeme ptačí krmítko, poznáváme známé ptáky, staráme se o zásoby krmení.	1,2,3,5,6
	Vyrábíme krmítka pro drobné ptáčky z krabic a plastových obalů. V zimě pozorujeme ptačí stopy na sněhu.	1,2,4
Naše květiny	Máme družinu samou květinu- povídáme si o péči, staráme se o ně. Povídáme si o podmínkách k životu.	3,5,6
	Pečujeme o květiny-pěstujeme, zaléváme, kropíme, otíráme listy, odstraňujeme odumřelé části.	1,2,6

	už víme, že každá rostlina chce jiné prostředí, jinou péči.	
	Z květin si vytváříme hezké prostředí ve družině.	1,2,6
	Jdeme na exkurzi do botanické zahrady	1,2,6
Jak se budí semínko	Pozorujeme klíčení semínek.	2,6
	Čteme ukázku z příběhu Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko.	2,3,4,6
Záhadu pod kameny	Na vycházkách pozorujeme život pod zvednutými kameny.	4,5
	Sbíráme zajímavé kousky kamenů, oblázků, minerálů.	1,2,6
	Malujeme na donesené oblázky z vycházeckých cest.	2,6
Zvířátka mazlíčci	Besedujeme o právech zvířat na život, vyprávíme si o útulcích, některý navštívíme o víkendové akci s rodiči.	2,3,5
	Hrajeme si na „rybičky“, den ticha a proti hluku.	3,5
	Vyprávíme si o domácích mazlíčcích (kočka, morče, osmák...) ,můžeme některé přinést, seznámit se s ním.	1-6
	Kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme.	2,4,6
Příroda a my (náměty pro všechna roční období)	Besedujeme o ročních obdobích- sledujeme změny v přírodě a život zvířat, vztahy mezi zvířaty.	1,2
	Dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdiny.	1,3
	Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je.	1,3
Podzim	Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny, podle hmatu, chuti a vůně.	1,3
	Pořádáme s tatínky a dědečky drakiádu.	2,3,6
	Sbíráme ovoce a sušíme je na křížaly.	1,2,4
Zima	Pomáháme zvířátkům a ptákům přežít zimu.	3,6
	Vyrábíme jednoduchá krmítka, připravíme pro zvířátka vánoční strom.	1,6
Jaro	Na vycházce pozorujeme jarní práce v zahradách a na poli.	1,3
	Kreslíme a malujeme první jarní květiny.	1,6

	Kreslíme mláďata domácích zvířat.	1,6
	Navštívíme psí útulek, besedujeme s pečovateli, přineseme dárečky, vyvenčíme některé pejsky.	1,3
	Z vrbových proutků upleteme jednoduchou pomlázku.	1,2,6
Počasí	Čteme předpovědi počasí, sledujeme v televizi, porovnáváme předpovědi s pranostikami.	1,3,5
Hra na rosničky	Vytvoříme kalendář přírody, zaznamenáváme počasí, teplotu, srážky, vítr, oblačnost.	1,3,4,6
Vodní hrátky	Besedujeme o vodě, jejích skupenstvích, o významu vody (využijeme obrázky, encyklopedii).	1,2
	Podle vlastních zkušeností a fantazie kreslíme koloběh vody v přírodě,(využijeme třeba koláže).	1,3,6
	Provádíme jednoduché pokusy-odpařování vody, srážení par, vlastnosti mrznoucí vody.	1,2
Den Země	Při vycházkách pozorujeme čistotu a úpravu okolí školy, pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy, družiny.	1,3,5 5,6
	Třídíme odpad do kontejnerů doma? Vypátráme, jak je to doopravdy, poučíme rodinné příslušníky, sami třídíme.	1,5,6
Co do přírody nepatří	Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu. Při vycházce do přírody, na výletě si všímáme, čím ji poškozuje činnost člověka.	1,4,5 4,6
Hrnečku, vař!	Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě. Při výletu do přírody upozorňujeme na nevhodná ohniště.	1,6

Tematický okruh 5.: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Já – my	Na arch balícího papíru obkreslujeme postavu jednoho z nás a do obrysu dokreslujeme nejdůležitější tělesné orgány.	3,4,5
	Soutěžíme na téma Mé tělo a jak ho znám.	1,2,3
	Hrajeme si hru: Hlava, koleno, ruce, pata.	1,6
	Zjišťujeme, kolik vážíme, měříme. Míry a váhy zapisujeme	1,2,3

	a sledujeme, jak se měníme.	
Naše tělo-kouzla pro zdraví	vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu.	1,3
	Zjišťujeme, jak správně odpočívat(odpočinek tělesný, psychický).	5,6
Čistota půl zdraví	Kontrolujeme běžnou denní hygienu(čistotu rukou, kapesníky čistotu oděvu a jeho vhodnost), upevňujeme návyky osobní hygieny před obědem, po obědě, po použití WC.	3,5,6
	Besedujeme o významu osobní hygieny.	1,4,5
	Vymýslíme si „popletený příběh“ o posloupnosti jednotlivých úkonů osobní hygieny.	1,2,3
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd. upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.	1,2,3
Náš zdravý jídelníček	Kreslíme ovoce a zeleninu.	1,3,6
	V časopisech hledáme obrázky zdravých a méně zdravých potravin, třídíme je ,skládáme zdravý talíř potravin.	4,5,6
	Vytvoříme výstavu zdravých potravin, vystrojíme hostinu. Těšíme se „ovocné odpoledne“, pomocí rodičů nakoupíme pomůcky na ovocné poháry, uspořádáme si svačinu.	1,2,3,6 4,6
	Připravujeme v kuchyňce rychlou a zdravou svačinu, použijeme potraviny, které máme rádi a které jsou navíc zdravé.	2,3,5
Jídlo-všední součást dne	Hrajeme si na rodiče a na příkladech běžných jídel připomínáme zásady správné výživy, které by měly děti dodržovat.	1-5
	Pomáháme maminkám připravovat svačinu a připomínáme zdravé potraviny, dostatek pití, zeleninu, ovoce, málo sladkého.	1,3,5
Chci být zdravý	Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku.	1,3
	Povídáme si o tom, jak pečovat o svoje zdraví, zacházet s léky.	1,2,3
	Učíme se ošetřit jednoduché zranění.	1,2
	Při vycházce jdeme ke zdravotnímu středisku, zjišťujeme prostředí, čteme si letáky o nemocech.	1,5
U lékaře	Vyprávíme si o tom, jak předcházet nemocem, úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole atd.	1,3

	Vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici nebo u lékaře. Vytváříme si správný názor na lékaře jako našeho pomocníka při udržování našeho zdraví.	1,4
	Besedujeme se zdravotnicí o její práci.	1,3,5
	Hrajeme si na lékaře a pacienta. Nebojíme se návštěvy ordinace.	2,3
Příroda léčí	Uvaříme si v kuchyňce čaj z různých léčivých bylin, které zakoupíme v lékárně, čteme si podle návodu, k jakým účelům se popíjí při nemozech.	1,6,3,4
Pečujeme o svůj vzhled	Při každodenní tělovýchovné chvilce protáhneme své tělo.	6
	Soutěžíme ve znalostech základních hygienických návyků a v dovednostech při péči o náš zevnějšek.	2,3
	Při péči o vzhled a čistotu nás zajímá které jednoduché kosmetické přípravky můžeme doma používat.	1,2,3
Úsměv nám sluší	Povídáme si o péči o náš chrup.	1,2,3
	Každodenně si procvičujeme při společném čištění zubů správnou techniku.	1,2
Co nás může ohrozit	Pořádáme výlet dopravním prostředkem a procvičujeme bezpečnou orientaci v okolí.	3,4
	Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, v dopravním prostředku, na ulici, abyhom se vyhnuli úrazu.	1,4
	Na modelových situacích zkoušíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt, učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policie.	1,3
	Besedujeme s příslušníkem policie o trestných činech vůči dětem, ptáme se jak požádat dospělého o pomoc nebo pro kamaráda v mimořádných situacích.	3,4,5
Už vím jak -den bez úrazu	Ptáme se, co nám může uškodit(neznámá zvířata, lidé apod.).	1,3,5
	Na výletě si uvědomujeme možné nebezpečí a zjišťujeme jak jim předcházet.	1,2,6
	Vyprávíme, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme situaci zvládli.	3,5
	Učíme se telefonovat – oznámíme úraz, přivoláme pomoc, „hovoříme“ s dětským krizovým centrem, linkou důvěry	1,4

vytváříme modelové situace.

Au! To bolí! Zachránci	Kontrolujeme podle seznamu, co vše má obsahovat příruční lékárnička.	1, 2,6
	Učíme se používat lékárničku.	1,2,4,5
	Učíme se zásadám první pomoci, přenášíme zraněného,	1,2,3,5
	Poskytujeme pomoc při zlomené noze.	1,2
Každodenní pobyt venku	Denně chodíme ven, do přírody, na hřiště.	5,6
	Každý měsíc se naučíme novou hru.	6
	Pořádáme jednoduché soutěže s míčem a švihadlem.	6
	Po dopoledním vyučování a organizovaných hrách relaxujeme individuálně i ve skupinách.	6
Otužilci	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme.	6
Zimní radovánky	Při vycházkách do zimní přírody sledujeme stopy zvířat na sněhu.	3,5,6
	Soutěžíme, kdo postaví sněhuláka.	6
	Závodíme v hodu sněhovou koulí na cíl, do dálky apod.	6
	Kreslíme do sněhu, vyšlapáváme jednoduché obrázky.	6
	Bobujeme, sáňkujeme.	6
Míčové hry	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	6
	Hrajeme vybíjenou i kopanou na hřišti i v tělocvičně.	6
Atletická olympiáda -sportovní odpoledne	Připravujeme a trénujeme na hry pro naše sportovní dny.	3,4,5
	Kreslíme sportovce, z našich návrhů připravíme diplomy.	6
	Výsledky soutěží společně vyhodnotíme a seznámíme s nimi veřejnost ve školním časopise.	3,5,6

Časový plán a evaluační plán

Časový plán pro školní družinu má širší záběr a proto obsahuje program činností alespoň na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Výhodou je jeho operativnost, možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek a propojovat či přesunovat téma během celé docházky žáků do družiny a případně jej doplňovat o úspěšné akce nezařazené do ŠVP pro školní družinu.

Časový plán ŠVP školní družiny obsahuje výběr možných činností, ze kterých bude vychovatelka volit podle aktuálního složení žáků s nimiž pracuje.

ŠVP ve školní družině není dogma, je potřeba s ním průběžně pracovat a na základě evaluace jej doplňovat, obměňovat i pozměňovat. Uskutečňujeme ji pozorováním, rozhovory, rozborem dokumentace apod. Vzhledem k jednomu oddělení školní družiny na naší škole, bude **vnitřní evaluační proces** probíhat na úrovni individuální, kdy si vychovatelka průběžně (často zcela neformálně) hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi činnosti a evaluaci výchovně-vzdělávacího procesu, která jí umožní i jeho případnou úpravu.

Vnitřní evaluační procesy na úrovni vedení školy-výchovnou práci v družině hodnotí vedení školy, které zjišťuje vlastními prostředky, jak jsou naplnovány vytčené cíle a jak družina plní své celkové poslání.